

A borúlátás – gátja a fellendülésnek

A „Keleti Stúdió”
a magyar helyzetről

Nagy Imrének és sorstársainak temetésével összefüggésben a magyarországi helyzetről egyórás kerekasztalvitát sugárzott vasárnap délelőtt az osztrák televízió első programja. A Keleti Stúdió című állandó rovat keretében lezajlott beszélgetést Lendvai Pál, ismert magyar származású újságíró vezette, s részt vett benne Melvin Lasky, Londonban élő amerikai politológus, több magyar tárgyú könyv szerzője, Martos Péter, a Die Presse című bécsi napilap munkatársa és Magyarország-szakértője, valamint Magyarországról **Eörsi**

István író, Hegedűs András szociológus, volt miniszterelnök, és Kiss Gy. Csaba irodalomtörténész, az MDF szóvivője.

A vitapartnerek egyetértettek abban, hogy néhány évvel ezelőtt még elképzelhetetlen volt az igazságtétel Nagy Imre és az 1956-os népfelkelés más résztvevői ügyében. Ezt az újabban végbemenő, demokratikus irányú változások tették lehetővé, elsősorban a polgári társadalom gyors kialakulása. Mint a Magyarországról jött vendégek kifejtették, a temetésen, amely hangsúlyozottan nem hivatalos rendezvény lesz, a civil társadalom rója le tiszteletét a mártíroknak, s erre az aktusra az egész nemzetnek szüksége van, hogy a történelmi hazugságokkal leszámolva, tovább haladhasson a demokratikus átalakulás útján. Hegedűs András kifejtette azt a véleményét, hogy a magyar társadalom szerkezetében lényeges változások észlelhetők, de a hatalmi struktúra még mindig mono-

litikus. **Eörsi István** elmondta; az ellenzékétől nem lehet elvárni, hogy bármiféle felelősséget vállaljon a kormányzati intézkedésekért, miközben nem részesül a hatalomból. Kiss Gy. Csaba szerint, az erőviszonyok tisztázásához mindinkább szükségesnek látszanak a szabad választások, amelyek megtartását az MDF már ez év őszére is el tudja képzelni.

Melvin Lasky fontosnak minősítette a gazdasági reformfolyamatok gyorsítását, a piacgazdasági feltételek kialakítását, hozzáfűzve: a korábbi tapasztalatokon okulva, a Nyugat ma már nem hajlandó pénzügyi támogatásban részesíteni csőd felé tartó rendszereket. Martos Péter a gazdasági és politikai reformok párhuzamosságát nyilvánította helyesnek, s magyarországi utazásainak arról a tapasztalatáról beszélt, hogy a magyar lakosság körében indokolatlanul nagy a borúlátás a válságból való kilábalás lehetőségeit illetően, márpedig a rossz hangulat akadályozza a fellendülést.

A vita végén Lendvai Pál feltette a kérdést: vajon, nem kell-e tartani attól, hogy Nagy Imrének temetésén rendezavarást okozhat az emberek keserősége, vagy a zavarkeltésben érdekelt erők provokációja. **Eörsi István** és Kiss Gy. Csaba egyaránt úgy nyilatkozott, hogy e tekintetben optimisták, mert ilyenmire semmi jel sem utal.